

gravidam facit, natus dicitur homo patitur, post renascitur ex aqua, & Spiritu. Si ergo homo regenerari per gratiam Spiritus in utero potest, quoniam regnat illi adhuc natus, renascitur ergo autem quoniam nascitur, quod fieri nullo modo potest.

Præterea, Corpus baptizandi aqua perfundi necesse est, cum Baptismus sit abluto quedam: Corpus autem Infantis antequam nascatur ex utero, non potest aqua perlanti, nisi forte dicatur ablationem Baptismatis, qui corpus matris lavatur, ad filium in utero existentem pervenire: sed id vere dici non potest; tum quia anima pueri, ad cuius sanctificationem ordinatum Baptismus, distinctorum est ab anima matris: tum quia corpus pueri animati jam est formatum, adeoque a corpore matris distinctum: & ideo Baptismus, quo mater baptizatur, non redundat in prolem in utero matris existentem. Unde S. Aug. sic Lib. 6. Contra Julian. c. 5. Si ad matris corpus id, quod in ea conceperit, pertinet, ita ut ejus pari impetratur, non baptizaretur infans, eni⁹ mater baptizata aliquo mortis urgente pericolo, cum eum gelaretur in utero: nunc vero cum ipse etiam baptizatur, non usque ad maternum corpus, cum esset in utero, pertinet. Quocumque nullo modo infantes in matrem uteris existentes baptizantur, possunt. Ita ratificatur S. Thos. q. 62. art. 11. Idem confirmatur ex can. Qui in materni, sumpto ex S. Idorico Hispaniensi Lib. 1. Sententiarum cap. 24. ex Can. Si ad matrem, & Can. Si qua mulier, dist. 4. De baptismanda.

CONSECTARIA PRAXIM SPECTANTIA.

REGULA PRIMA.

Expectanda est igitur totalis egressio pueri ex utero, ut De bapt. baptizetur, nisi mors immineat: si tamen primo caput egreditur, in quo fundantur omnes sensus, debet baptizari periculo imminentia, & non est potest rebaptizari, si pericula natae concurrunt. Idemque faciendum est, quæcumque sit pars pregeudia, periculo imminentia, ut docent S. Thomas, & S. Carolus in Instructionibus Tit. Dis. 1, que Parochus curat, cum timor de partu, ubi hoc praeficit: Quoniam de improviso periculum partus incidit, hoc etiam Parochus aliquid monere, ut obsteretur, aliave mulier in partu presens, si quando aliquando in partu rursum ita laborarem an- De bapt. 1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis. Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba- pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obseruat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt. 1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

vat, an ex quadam miraculo in eis vita signa, & spiracula

apparet, & postea ex sanguinis emissione, & nonnullis aliis signis multa mendacio Curatio adstrauit, ut ex

illarum falso testimonio fidem assumeret, tales abortivis

baptizentur: que cum tanto sacramento iniqua sint, possunt fieri probribus.

Ita Statuta Synodalia Ecclesiæ Bisontinae anni 1591. & De bapt.

1656. condita Tit. 11. Statuto 4. In plerique locis nostra zandis.

Diocesis (ut accipimus) Sacerdos quidam male dotti ba-

pismi: Interdum evenit, ut Muliercula quidam abortivus in

Ecclesiæ defert, & ibi per aliquos dies invigilat, & obser-

PROPOSITION IV

Amentes, & furiosi a nativitate, aut a pueritia perpetuo his morbis laborantes, baptizari possunt sicut infantes, qui vero amenia, vel furor ex intervallis laborant, non sunt baptizandi, nisi Baptismum ante ameniam, vel surorem, aut in lucidis intervallis postulaverint.

*De Baptiz-
zandis.* **I**ta docent *Insc. ill. cap. Mores, Extra, De Baptismo,*
& ejus officio, *cujus hac sunt verba: Dormientes autem,
ameneris, si prius, quan amenitione incurritur aut dormi-
rent, in contradictione possefunt: quia in eis intelliguntur
contradictione propositum perdurare: & si eius fieri semper
Charactrem non sufficiens Sacramentum: scimus autem si prius
Caracterum existimatis, & habitis enim propositum baptismandi
(id est Baptismum suscipienti.) Unde tales in necessitate
articulo conseruit Ecclesia baptizare. Tunc ergo Charac-
tem Sacramentalis imprimis operatio, cum obiceat contrarie-
voluntatis non inventus obfiscemus.*

Item etiam S. Thomas 3-^o p. q. 68. art. 12. Circa amantes, & furiosos est distinguendum. Quidam enim sunt a nativitate tales, nulla habentes lucida intervalla, in quibus etiam nullus usus rationis appetit: & de talibus quantum ad Baptismi suscepionem videatur esse idem iudicium, ac de paucis, qui baptizantur in fine Ecclesie. Alii vero sunt amantes, qui ex sane mente, quam baberunt prius, in amorem inciderunt: & tales sunt iudicandi secundum voluntatem, quam habuerunt, dum sane mentis essent: & ideo si tunc in eis apparuit voluntas ut suscipiant Baptismum debet, ut exhibiti in furia, & ameren confusione, etiam sic sunt alii contra dicamus: aliquis nullula voluntas suscepit Baptismum in eis apparuit, dum sane mentis essent non sunt baptizandi. Quidam vero sunt, quae ex nativitate furiosi fuerint, vel amantes, habent autem aliquam lucida intervalla, in quibus reclariora uti possunt: unde si tantum ex voluntate, utriusque iuris possunt etiam in amorem con-

baptizari voluntate, caputque ipsorum enim in hac sententia
situtus: Et debet eis tunc Sacramentum conferri, si perle-
tum timeratur: aliquo malum est, ut tempus expeditetur, in
quos non sanemur, ut devotissimi suscipiant Sacramentum
si autem tempore lucidis intervallis non apparet in eis voluntas
suscipientem Baptismum, baptizari non debet in xmen-
tia constituti. Quidam versus sunt, qui eis non credimus in
mentis existit; in tantum tamen ratione utrumque, quod po-
lunt de sua salute cogitare, et intelligere Sacramentum vi-
tuum: Et ad talium id est iudicium, fecit de his, quae
fons mentis existit, qui baptizantur voluntate, non autem
inventio. Qui autem lethargo spondeat, sum corripi, No-
nus baptizandus, nisi percipiat mortis imminentia, si tame-
nus in eis voluntas apparuit suscipiendo Baptismum: Sic
S. Aug. Lib. 6 Confessorum, c. 4 narrat de Amico suo
qui Baptizatus est sed nesciens, propter periculum mortis
Idem docet Conc. Trid. Catechismus.

Conseruat ex Conc. Carthaginensi 3. can. 34. statute
Ut agerantur, si per responderem possent, cum v-
lantibus eorum testimoniam, qui sibi sunt, pericolo pro-
dicariet, baptizarentur. Referunt dict. 4. De Confes. ca-
Egerantes. Et ex Conc. Aurasieno 1. can. 12. Subi-
nquit, omnibus preceps, prout fuerit, baptizari se
nientiam accipere potest, voluntatis, aut præterita se-
monum aliorum verbi habet, aut praesentis in fidei mis-
ericordia. Et can. 13. Ametum quicunque pierat, sive confundat

P R O P O S I T I O N

*Energumeni Catechumeni baptizandi sunt urgente
necessitate, aut data opportunitate.*

Baptizatum adhuc
tenetur ne
eccliasis
confessus.
Ita statutum Concilii Araucanum I. cap. 15. Energumenos
Catechumenis, quantum vel necessitas exigerit,
opportunitas permisit, de Baptismate confundendum.
antiquis Araucanis Illibertianum erat 37. Eos qui
ritibus immundis vexantur, si in fine mortis fuerint e-
stis, baptizari placeat. Timotheus Alexanderus Episcopus
ad Interrogationem secundum Energumenos in exitu
tum e iure baptizandis respondet, nisi ante ad imman-
tium iudicem, nec sine.

P R O F Q S I T J 8 V I

Ad Baptismum adulorum necessarius est baptizandorum consensus, seu intentio suscipiendi Baptismum, quae salteretur scripturis. Et per actum contrarium non fuerit revoca-

Baptizandum enim interrogat Sacerdos, *Vis baptiz.*
Et respondet, *Volo.* Et puerus quidem valet,
ali pro eis respondent, quia ipsi respondere non possunt.
At si pro eis, qui respondere possunt, *alii respondentes,*
sicutum valet (inquit *S. Aug. Lib. 4. de Baptismi co-*
Donatissimis, cap. 2.) *Si quis tamen munis,* terroribus
gis compulsus, *Baptizatum posuisse,* *quamvis lecum*
quid nolens ducatur, non ideo *absolute invitus ei est,*
absolutam habet voluntatem, *quamvis misericordia & ter-*

10. Tolet. 16. sub Epica Rege can. i. 17. & 18. Quaz po-
strema Synodus Legem confirmavit ad Epica Rege editam
de Iudeis perpetua servitute plenitatis, *Ex quod non solum*
contra suam pollicitationem, suorum Ritus obseruationem,
sunicam fidem, quia eos per undam sacri Baptismatis induit
S. Mater Ecclesia, maculariorum, & Regni fasigium
fieri per conspirationem usurpare malerint. Et filios eorum
ueriusque sexus, a septimo anno, separari deinceps a per-
fidis parentibus, & Christianis nutriendos tradi, & mascu-
los Christiani heminas; feminas Christianis viris coniubio
conjungi. Denique tam filii, quam parentibus, Iudeicae
Superstitiones ceremonias observant probhibit. Mores illos
in Hispaniarum Ecclesiis viguisse negari non posset, Episo-
copis Ecclesiasticam Disciplinam ad nutrum Regum suorum
aduentibus; sed sanctorum fauile, ut ex antiquorum Disci-
plinam de Iudeis ad fidem Christianam, & Baptismum non
cogendis, perspicuum est ex Conc. Tolet. 4. & hanc solam
Ecclesie Romanae Ceterorum Ecclesiarum Matris, & Ma-
gistra fuisse probatam, constat non solum ex *Inca. III. Exca.*, c.
Majores, sapta laudato, sed etiam ex *Clem. III. Exca.*, De
Iudas, c. 3. *Sicut Iudas*, cuius haec sunt verba: *Statimutus,*
ne nullus inovios, vel nolentes Iudas ad Baptismum re-
nire compellat. Faver *S. Thomas*: z. 2. q. 10. art. 8.

P E O P L E S I T I S V I L

Eides ad consequendam Baptismi gratiam maxime necessaria in adultis.

Fidej necessaria in aduersitate
ad baptismum fuisse, saluosit: qui vero non credidit,
condamnabatur. Item ex Apostolo ad Corinthus 12. Sine fide
de impossibili est placere Deo. Credere enim oportet acciden-
tia de Deum, quis est, & iniquitatem suorum eremus a patre
sicut nos. Et si credimus in Christum, Philippos dixit:
Ecce aqua, quid prohibet me baptizari? Philippus dixit:
Si creditis in eum corda, licet: ut respondeamus eis: Conda-
mus in nomen Iesu Christi. Qui ut scriptura compuncti cor-
de, ab eo, & a reliquo Apostolis, quid subfaciendum es-
set, qualiverant, ita respondit Actuum 28. Panioniam agit, & baptizatur unusquisque vestrum. Et Actuum
3. 19. Panioniam, & conversionem, ut delantur peccata
vestra. Et S. Paulus ad Romanos scribens c. 6. aperte offendit, ei, qui baptizatur omnino moriendo illa peccata.
Quid ergo dicitur? Permanescunt in peccatis, ut grauibus
anguinis. Abesse? Qui enim mortuus sumus peccatis, auctoritate

*et crevit ex terra cetera, tunc et respondens ait: Credo
deus tuus deus tuus Christum.*

Memoria nostra annua iustitiae Deo.
Idem probatum ex *Teruli Lib. De Penitentia*, c. 6. Neque regno nra, inique, beneficium inde abolutionem delictis, rno, iniuria aquam omnino falsum est, sed ea coepit sensus.

Brachianus 2. can. 1. alterum ex Conc. Agathenio can.
et 3. sumptum est. Primum sic habet: *Anno viginis dies Basiliensis, ad purgationem Exortissimi Catechumeni concurrantes in quibus viginis dies diebus Symbolum, quod est, Credo in Deum Patrem Omnipotentem, spiritualiter decantans. Alterum vero sic habet: Symbolum etiam placit ac omnibus Ecclesiis, non die, id est, satis eius dies Dominica Resurrectionis, publicis in Ecclesiis Competentibus predicari. Item c. Baptizandorum, quod ex Conc. Laodicensi, can. 46. sumptum est: *Baptizandorum sporet Fidei Symbolum discere, Et quinta Feria ultima Septembris, vel Episcopo, vel Presbiteris reddere. Idem habebut c. Non licet, eadem Diffinzione. Idem confirmatur ex cap. Primo, quo ex S. Aug. Hom. 3o Ad Neophytos sumptum indicatur. Desiderantibus in Fontem Sacrum, fontem trionum, fontem Janthinae virtute celsi. In hoc ergo Fonte, antequam vos tuto cor-
re coningat, elaborandum est. Quis enim tibi tam in fide Panemitem vito aspergimus unum enjubet, aqua commo-
dabit? ... Lavacrum illud obligatio est fideli, quod fiducia & Pachitatem insipitur, & commendatur. Non idem oblin-
muri, ut diligenter deponamus, sed quia defensum est; quoniam
cum corde leti sumus. Hoc enim prima audiens intinxit ei,
metus interea, exinde quo ad Dominum senserit, fides fana,
confidencia semel & Panemitem ampliata. Ceterum si ab equis
peccare desistimus, necesse est, nos sponte innocentiam indu-
mus. Itaque Audientes, optare in intentionem, non praefatu-
re oportet. Qui enim optat, honoris qui prosumit, superbit.
In illo verecundia, in iudeo pertulans appetit. Ille (asuge, his
neglige). Ille meretur, ac hic ut debitus p̄froverbitur
Illi sumit, hic invadit. Quem confessus dignorum nisi eman-
datiorum? Quem emendationem nisi timidiorem, & idcirco
vera Panemitem sumus?**

poro tingeremus, interrogavimus, Credit in Deum Patrem omnipotentem & Responsabilem, Credo. Rursum interrogavimus, Credit in Jesum Christum Filium eius, qui natus est de Spir. Sancto, ex Maria Virgine. Et Responsabilem singulis, Credo. Iterum interrogavimus, Credit in Sp. Sanctum? Responsabilem sanctam, Credo. Hoc autem scimus iusta Domini nostri Salvatoris imperium: qui cum ad Patrem.

trem in alium cōdēcēt, *Apostolus mandavit dicere;* Enī
doceat omnes genitūs, baptizantes eos in nomine Pa-
tri, & Filii, & Spiritus Sancti. Quid autem interrogavimus,
Credis in Ecclesiā, Remissione peccatorum, carnis
Ressurrectionem? Non est modo interrogavimus, ut quomodo
in Deum credatur, sed in Ecclesiā sanctam Catholiciam,
qua propter Sancta fidei Catholica est, quarelibet credit in
Deum, credatur: sed intelligere non dixeris, & dixisse,
ne in Ecclesiā sancta Catholica conversantes in Deum crede-
re: credentes etiam resurrectionem carnis, que futura est.
Idem & confirmat et S. Ambrosio Lib. 2. De Sacramen-
tis, c. 7. Et ex cap. Verbi dict. 4. De Confess. quod ex
S. Aug. sententia a B. Proferro collecti sumptum sit: Ve-
rum Baptismus consistit non tam ablutione corporis, quam
fidei cordis: quemadmodum & Apostolus doctrina eruditus
est, Fidei mundans corda eorum.

AQ. 15. 9.
Conficiuntur secundo eis S. Thomas 3. p. q. 68. art. 8.
Dico, inquit, effectum est in anima per Baptismum, feliciter
Charitas, & Gratia: duplicit ergo aliquid ex necessitate
requiriatur ad Baptismum: uno modo, sine quo gratia ha-
beri potest, qui est ultimum effectus Sacramenti: & hunc
de recta fidet in necessitate requiriatur ad Baptismum. unde
conficiunt procedere debet Baptismum Sacramentum, ut deinde
sequatur vita, normam doctrinae: quam si teneri
& confidire voluerit, utiliter fecerit: si autem noluerit, re-
tentia Fide Christiana, sine qua in aeternis perire, in quod
potest, immundissimamente permanescerit; salutem cum fer-
etur tamquam per ignem, velut qui adscisceret se super fundo
marinorum, nonne? & sic dicitur.

scoundum Scripturam Sacra oracula superius laudata, & alia, qui profici possunt, scilicet illud P. 50. De iniquitate meam. Amplius laxam ab iniquitate mea, & a peccato meo mundamus. Cor mundum eras in me, Deus, & spiritum regnum innova in visceribus meis.... hyppoz. & mundabor, lavabis me, & super nivum de alabor Alperges me Iacobus 43. Ego sum, ego sum ipse, qui deo iniquitatem tuam propter me. Michæl 7. Quis Deus similius tui, qui auctor iniquitatem? Joannis 1. Ecce Agnus Dei, eccles qui collat peccata mundi. Joannis 13. Jam vasmundis... Quis tu es, non indiges nisi ut pedes lavos, sed est mundus tuus. Epistola ad Romanos Cap. 8. Nihil ergo nunc damnationis est nisi quis sunt in Christo Iesu, qui non secundum carnem ambulant. Et ipsa est in luce, societatem habent ad invicem. Et sanguis Iesu Christi Filii eipso erunt nos ab omni peccato.

Non megis faver Hereticorum errori laudatus Apostoli locus. Siquidem enim Deus hominibus delicta ipsorum non reputare significat, quia eos non reconciliat, id est, ex inimicis amicos facit. Reconciliationem autem amplius aliquid significare, quia solam negationem imputacionis peccati, constat ex verbo eisdem Apostoli ad Colossenses Cap. 1. scribentes: Et vos cum mortali affectu in delictis, & præputio carnis vestre, conuicte etiam cum illo, donatis vobis omnia delicia: delens quod adversus nos erat chirographum daret, &c.

Objicunt secundum concupiscentiam manere in hominibus baptizatis: At concupiscentia peccatum est, secundum Apoll. Cap. 8. Epist. ad Romanos: Vnde (inquit) aliud legem in membris meis regnare legi mensis mea, & expectavimus me in lege peccati, que est in membris meis.

Ibidem: Non quod volo bonus, hoc facio; sed quod nolo malum, hoc ag. Si autem quod nolo, illud facio: jam non ego operor illud, sed quod habitat in me peccatum. Cum itaque Baptismus non tollat concupiscentiam, omnino peccatum non det.

Respondeatur, In baptizatis quidem manere concupiscentiam, sed eam vere peccati rationem non habere: Peccatum autem ab Apostoli vocari, quia ex peccato relata est, & ad peccatum inclinat. Ita Synodus Tridentina Scell. 5. Can. 5. Manere autem in baptizatis concupiscentiam, vel somnium, hoc Santa Synodus facit, & sentit: Quia cum ad agendum relata sit, nocte non confitentibus, sed viriliter per Christum iugursum regnancibus non valit: Quia immo qui legitime certaverit, coronabitur. Hanc concupiscentiam, quod aliquando Apostoli vocans apelles, Sancta Synodus declarat Ecclesiasticam nonquam interlexisse peccatum appellari, quod vere, & proprie in reatu peccatum sit, sed quia ex peccato est, & ad peccatum inclinat. Si quis autem contrarium sentierit, Anathema sit. Catholicam hanc Doctrinam S. Aug. explicit Lib. 2. De Peccatorum Meritis, & Remissione, cap. 28. Hac autem lex peccati, qua dicit Apollonius: Non regnet peccatum in vestro mortali corpore, non se mares in membris eorum, qui renati sunt, tamquam non sit eis facta remissa, nisi omnino plena, & perfecta fit remissio omnium peccatorum, omnibus iudeis interficiens, quibus separabatur a Deo: sed mares in vestiture carnis tamquam superfluum, & parvum, si non illicita confessionis quodammodo reviveret, & in regnum proprium, dominationemque reseretur. Ab hac autem vestiture carnis usque adeo spiritus viae discernitur, in cuius novitate baptizari per Dei gratiam renascitur, ut tales in presenti non solum in peccato, sed etiam nec in carne esse dicantur. Reiectum Cap. Non ex quo, Dicitur De Confessione.

Quo sensu Et Lib. 1. contra duas Epistolæ Pelagianorum, ad Donatium, Cap. 13. Sed de ista concupiscentiarum (inquit) fecisti per falliri credo, vel fallere, cum quo necesse est, ut etiam eorum vocem baptizatus. Et hoc diligenter proficit, & Spiritus Dei agitur, pia mente configit. Sed haec etiam vocatur peccatum, non utique quia peccatum est, sed quia peccato facta est, & sic vocatur: sicut Scriptura manus cuiusque dictior, quod manus tamseruit. Peccata autem sunt, quia secundum carnis concupiscentiam, vel ignorantiam illuc sunt, dicuntur, cogitant, que transformatam etiam retent, si non remittantur. Et ista concupiscentia carnis in Baptismo sic dimittitur, ut quamvis trahatur a naescientib, nihil non esse renascatur. Et quibus tamen si filios carnaliter gignunt, cursus trahetur, rursusque & nocturna infestatio, nisi eadem forma renascientibus remittatur, & instabil obfutura infestatio, quoniam reatus ejus generatione trahens, regeneratione dimisus est. Et ideo jam non sit peccatum, sed si vocatur, siue quod peccato facta sit, siue quod peccandi delectatione moveatur, et si si vincente delectatione iustitia non consentiat. Nec propter ipsum, cuius jam reatus latuus regenerationis absumptus est, dicunt in Oratione baptizanti, Dilectus nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris: sed proper peccata, que sunt, sive in eis confessibus, cum ab eo, quilibet vineatur, quod placet, sive cum per ignorantiam malum quaque boumpletat. Eius autem, sive operando, sive legendo, sive quod fauillimus, atque celerrimum est, cogitando,

sal-

Quod autem concupiscentia non sit vere peccatum, nisi pravis eius moribus consentiat, probant hæc Apostoli verba ad Romanos 6. Non regnat peccatum in vestro mortali corpore, ut obediatis concupiscentiis eius. Quod præceptum tunc impletur, quando concupiscentia ad peccatum follicitandis consensus non prebeatur. Item illa ad Romanos 8. ubi cum de involuntariis concupiscentiis motibus Capite precedenti differuerit, ita colligit: Nihil ergo damnationis est hic, qui sunt in Christo Iesu, qui non secundum carnem ambulant, sed ita, quia Christo sunt infiti per Baptismum, & eo regenerati, quamvis tentant pagum carnis perduellis adversus spiritum, ab omni prolixi peccato mundi sunt, nullique poena obnoxia, quia ab adiuto regni ecclorium illos remoretur, quando secundum carnem non ambulant, sed ita, quantum motibus concupiscentie adversus rationem insurgentes non consentiant. Unde subiungit: Si spiritu facta carnis mortificari, vivi. Nam spiritu facta carnis mortificari, est carnis motibus, & defideris ad illud provocanibus non consentire, sed refire. Idem probant vero S. Jacobus, Cap. 1. Epistola Catholica, scribentes: Unusquisque tentatur a concupiscentia sua mihi effectu abfractus, & illitus: deinde concupiscentia cum concebus. Epistola ad Baptis. 1. Epistola ad Romanos Cap. 8. Nihil ergo nunc damnationis est nisi quis sunt in Christo Iesu, qui non secundum carnem ambulamus. Et ipsa est in luce, societatem habemus ad invicem: Et sanguis Iesu Christi Filii eipso erunt nos ab omni peccato.

Objicunt secundum concupiscentiam manere in hominibus baptizatis: At concupiscentia peccatum est, secundum Apoll. Cap. 8. Epist. ad Romanos: Vnde (inquit) aliud legem in membris meis regnare legi mensis mea, & expectavimus me in lege peccati, que est in membris meis.

Ibidem: Non quod volo bonus, hoc facio; sed quod nolo malum, hoc ag. Si autem quod nolo, illud facio: jam non ego operor illud, sed quod habitat in me peccatum. Cum itaque Baptismus non tollat concupiscentiam, omnino peccatum non det.

Respondeatur, In baptizatis quidem manere concupiscentiam, sed eam vere peccati rationem non habere: Peccatum autem ab Apostoli vocari, quia ex peccato relata est, & ad peccatum inclinat. Ita Synodus Tridentina Scell. 5. Can. 5. Manere autem in baptizatis concupiscentiam, vel somnium, hoc Santa Synodus facit, & sentit: Quia cum ad agendum relata sit, nocte non confitentibus, sed viriliter per Christum iugursum regnancibus non valit: Quia immo qui legitime certaverit, coronabitur. Hanc concupiscentiam, quod aliquando Apostoli vocans apelles, Sancta Synodus declarat Ecclesiasticam nonquam interlexisse peccatum appellari, quod vere, & proprie in reatu peccatum sit, sed quia ex peccato est, & ad peccatum inclinat. Si quis autem contrarium sentierit, Anathema sit. Catholicam hanc Doctrinam S. Aug. explicit Lib. 2. De Peccatorum Meritis, & Remissione, cap. 28. Hac autem lex peccati, qua dicit Apollonius: Non regnet peccatum in vestro mortali corpore, non se mares in membris eorum, qui renati sunt, tamquam non sit eis facta remissa, nisi omnino plena, & perfecta fit remissio omnium peccatorum, omnibus iudeis interficiens, quibus separabatur a Deo: sed mares in vestiture carnis tamquam superfluum, & parvum, si non illicita confessionis quodammodo reviveret, & in regnum proprium, dominationemque reseretur. Ab hac autem vestiture carnis usque adeo spiritus viae discernitur, in cuius novitate baptizari per Dei gratiam renascitur, ut tales in presenti non solum in peccato, sed etiam nec in carne esse dicantur. Reiectum Cap. Non ex quo, Dicitur De Confessione.

Quo sensu Et Lib. 1. contra duas Epistolæ Pelagianorum, ad Donatium, Cap. 13. Sed de ista concupiscentiarum (inquit) fecisti per falliri credo, vel fallere, cum quo necesse est, ut etiam eorum vocem baptizatus. Et hoc diligenter proficit, & Spiritus Dei agitur, pia mente configit. Sed haec etiam vocatur peccatum, non utique quia peccatum est, sed quia peccato facta est, & sic vocatur: sicut Scriptura manus cuiusque dictior, quod manus tamseruit. Peccata autem sunt, quia secundum carnis concupiscentiam, vel ignorantiam illuc sunt, dicuntur, cogitant, que transformatam etiam retent, si non remittantur. Et ista concupiscentia carnis in Baptismo sic dimittitur, ut quamvis trahatur a naescientib, nihil non esse renascatur. Et quibus tamen si filios carnaliter gignunt, cursus trahetur, rursusque & nocturna infestatio, nisi eadem forma renascientibus remittatur, & instabil obfutura infestatio, quoniam reatus ejus generatione trahens, regeneratione dimisus est. Et ideo jam non sit peccatum, sed si vocatur, siue quod peccato facta sit, siue quod peccandi delectatione moveatur, et si si vincente delectatione iustitia non consentiat. Nec propter ipsum, cuius jam reatus latuus regenerationis absumptus est, dicunt in Oratione baptizanti, Dilectus nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris: sed proper peccata, que sunt, sive in eis confessibus, cum ab eo, quilibet vineatur, quod placet, sive cum per ignorantiam malum quaque boumpletat. Eius autem, sive operando, sive legendo, sive quod fauillimus, atque celerrimum est, cogitando,

salem, quod alibi legitur, Post concupiscentias tuas non eas. Sed modo quodam lequendis peccatum vocatur, quod est peccato facta est, & peccatum, si vicerit, facit.... Sic autem vocatur peccatum, quia peccato facta est, cum iam in regeneratis non sit ipsa peccatum: sic vocatur lingua locutio, quam facit lingua: & manus vocatur scriptura, quam facit manus. Itemque sic vocatur peccatum, quia peccatum, si vincit, facit: sic vocatur frigus pigrum, non quod aperte fiat, sed quod pigri faciat: Et Cap. 25. explicans: Quomodo ista concupiscentia carnis maneat in regenerato, in quo universitas facta est remissio peccatorum; respondet: Dimiti concupiscentia carnis in Baptismo, non ut non sit, sed ut in peccatum non impetratur. Namque sunt sub iugo servis, dominos suos omni honore dignes arbitrantur, ne nomen Domini, & doctrina blasphemetur. Quamvis autem regnum suum iam solito, manet tamen donec sanctorum infirmis nostro proficiente renovatione interioris hominis de die in diem, cum exterior induceret incorporationem. Non enim substantialis manet siquid aliquod corporis, aut spiritus, sed effectus est quadam male qualitatis sicut languor. Non ergo aliquid remaneat, quod non remitteretur, cum sit, sicut scriptum est, Proprius Dominus omnium iniquitatum nostrum: sed donec facta est quod sequitur: Qui sunt omnes languores vros, qui redimit de corruptione vitam suam. Manet in corpore mortis huius carnalis concupiscentia. Mane (inquit) ut materies exercenda virtus. In cujus rei figura dictum est Iudicium III. Capite: Ha sunt gentes, quas Dominus dereliquerit, ut studieret in eis Israhel, & posset discerner filii eorum certare cum hostibus, & haberent confuetudinem præstatu-

Servi per Baptismum a servitu liberantur, a servitu vilis, non penalis, quia iure gentium introducta est. non liberantur.

PROPOSITIO III.

Quamvis post Baptismum papa hujus vitæ remaneant, scilicet concupiscentia mortis, infirmitas corporis, morbi, dolorum sensus, moriendo necessitas, miseria omnes, quaus infirmatio apud Theologos nomine penitentia vicentur; Baptismus tamen virtute alicuius liberatur Jus in Resurrectione.

Nolite Deus Optimus Maximus, ut his incommodes, Rationes, cur infirmitatis, & mortis, & infirmis post Baptismum obnoxii sunt. 3. P. Q. 3. At. 3.

PROPOSITIO II.
In Baptismo papa omnes peccatis debita a Deo benignè condonatur.

SIGNIFICAT Quidam enim in Christum credentibus persuasum esse Q. 68. At. 5. Omnibus enim in Christum credentibus persuasum esse Q. 68. At. 5. debet, quod a S. Paulo scriptum est, In Baptismo Christo nos commori (Ad Rom. 6.) si mortui sumus cum Christo, credamus, quicquam vivimus cum eo. Per virtutem ergo Baptismi communicatur homini Passio Christi ad medium, ac si pœna passus, & mortuus esset. Quoniam vero Pafonis de Christus pro peccatis mortui sunt. Miseritatis facti sumus, non alter, ac magis etiam hac satisfactione Christi liberarum a peccatis omnibus, qui peccatis nostris debebantur, quam si ipsi penas eisdem sustinuerit pro illis satisfactione. Quod tamen de solis alterius facili penitus debet, quam ipsi Capiti nostro tributum est: Christus autem quoniam a sua conceptionis exordio plenitudinem gratiae, & veritatis habuerit, tamen humani corporis fragilitatem, & infirmitatem non ante depositit, quam Passioni tormenta, & mortem pertulit, ac deinde ad immortalis vitæ gloriam resurrexit: Quomodo et Christiani gratiam, & justitiam in Baptismo consecuti, corpus tamen habent frangere, variisque incommodes obnoxium, in quo pro Christo pati possint, ut tandem post mortem redire vi beata immortalitate donentur. Unde Apostolus ad Rom. 8. scribit, Quod si spiritus ejus, qui suscitavit Iesum a mortuis, habitat in vobis: Qui suscitavit Iesum Christum a mortuis, habitat in vobis: Qui suscitavit Iesum Christum a mortuis, vivificabit & mortalibus corpora vestra, proper inhabitantem spiritum ejus in vobis. Et infra: Iste spiritus testimoniū reddit spiritui nostro, quod sumus filii dei. Si autem filii, & heredi: heredes quidam Dei, cohæredes autem Christi: Si tamen compatiuntur, ut & cingolentur.

Ratio altera, cur infirmitibus, & misericordia eis post Baptismum obnoxii sumus, est, ut inde ligem, & matrem virtutis habemantur. Nam si patrem animo vita incommoda omnia toleramus, & contra concupiscentiam perduellim pro virili pugnamus, ut eam redigamus sub ratione imperii, victoria coronam accipiemus, & dicere poterimus cum Apoll. 2. Ad Timoth. 4. 7. Bonum certum est, ut tantum certi, evanescimus: fidem servavi: in levio repente: sed nibi corona justitia, quam reddet mihi Dominus in illa die iustus Iudex. Quoniam enim Non sunt consigne pessimes hujus temporis ad futuram gloriam, quem reabilitat in nobis: tamen la, quod in praesenti est momentanum, & levio tribulationis nostra, super modum in sublimate ascensu glorie pondus operatur in nobis, non comprehendimus nobis, qua videntur, sed effectus, ad existandum contritionem, & devotionem, ad imperitendum, ut Baptismi effectus impedirentur; ad Prosternendum subsecutus tensionibus movimus, ut Tertullianus loquitur: ut denique different, qualis vita congrua esset, quod suscepimus.

Vera quoniam a satisfactionis operibus sunt immunes, qui Baptismus suscipiunt, qui plene & perfecte participes sunt Passiois Christi, qui pro omnium hominum peccatis cum patre Patri satisfacti non tamen salvantur obligaciones satisfaciendi hominibus pro injuriis illis, alienisque bona restituenda. Nam Restituere male ablatum proximi, & satisfacere iniquis illaris, est cessare a peccando; quia hoc ipsum quod est detinere aliena, & proximum iesum non placare, est peccatum: Et ideo peccatoribus baptizatis invenimus peccato est, quod satisfacere proximi, & quod despat a peccato: non est autem eis invenimus, quod pro pecatis patroris aliquam penam patiuntur: inquit S. Thomas 3. P. Q. 68. At. 5. in Responsione ad tertium Objectionem.)

Quoniam vero in Baptismo papa peccatorum condonatur, ut tamen penitentia generet, quæ civibus, martyribus laetetur, fortitudinis continentia, patientia Christiana, aliarumque virtutum palmas metant: eas autem in Refutatione perimes, cum Novissime defunctorum inimicis mori.

Hanc doctrinam confirmat S. Aug. Enchirid. c. 66. Mat. Eccl. 40. 1. Z. 2. gis,

Ad Rom. 2. 2. ad Cor. 4. 27.

At. 3.

Cor. 15.

g. inquit, propter futurum iudicium sit remissio peccatum. In hac autem vita uixit adeo valde, quod scripsit „Grave jugum super filios Adam a die exiit de ventre eius, „narris eorum uixit in diei sepulcrum in matrem omnium: ut etiam parvulus videamus post Lavacrum regenerationis diversorum malorum officia crucis: ut intelligamus, eorum quod salutaribus agitur sacramentis, magis ad spem venturorum honorum, quam ad retentionem, vel ad pectoris presentium pertinet. His gemina sunt, quae habeat lib. 21. de Civit. Dei, c. 14. & 15. & lib. 3 contra duas Epistolam Petri, ad Bonifacium, &c. Baptismus ablitus quidem peccata omnia... sed non postea infirmariem, cui regeneratus resistit, quando bonum agnum luctat; & confessus autem, quando sicut homo in aliquo delito praesupponatur, propter illud gaudens in actione gratiarum, propter hoc auctoritatem genitum in allegatione orationum. Ibi dicens, Quid retribuit Dominu pro omnibus, qui retribuit mihi? Hic dicens, Dime nobis debita nostra: Propter illud dicens: Diligite me, Domine virtus mea: Propter hoc dicens: Misere mei, Domine, quoniam infirmus sum. Propter illud dicens: Oculi mei fidelis ad Dominam, quoniam ipse evelleret de laqueo pedes meos: Propter hoc dicens, Turbus est pra ex oculis meus. Et innumerabilis, quibus Divisa Litera plena sunt, que alterius vicius, vel exultando de Dei bonis, vel morendo de miseria malis a filio Dei discuntur ex fide, quamvis adhuc filii sunt etiam scilicet pro vita huic infinitate, quae tamen a filiis diabolis non solus Lavacrum regenerationis, sed ipsius etiam, quae per dilectionem operatur, & probante, sanctificatio in Scriptura Sacra vocatur, de qua Apostolus ad Tit. 3. Salvus nos fecit per Lavacrum regenerationis, & renovationis Spiritus sancti. Et 2. ad Cor. 6. Sed abitis epis, sed sanctificatis epis, sed iustificatis epis. De quo Christus in Evangelio: Nisi John. 8. quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest intrare in Regnum Dei. Tum regenerationis hujus ex secunde nativitate rationem expones: Quid natum est, inquit, ex corne, caro est: quod natum est ex spiritu, spiritus est. Non mireris, quia dixi tibi: Operet vos nafsi deinceps. Quibus verbis docet Christus, Quemadmodum ex fanguinis, & voluntate carnis, & voluntate vires, id est, ex concepcione carnali, nascuntur homines carnaliter, ut ipsi sit nisi carnales sint; ita ex spir. sancto per aquam homines renati spiritaliter, ut ipsi sit renatae spirituales sint. Hic igitur effectus regenerationis simul, & renovationis vocatur: quis baptismi deroga, quod modo per illud percipimus, corrumptus habet. Quisquis autem iam nunc si tribuit, quod quidem per ipsum sed tamen postea acceptum sumus, accepimus spiritum, nam si a me quisquam quererit, Utrum per Baptismum salvi simus neferius, negare non posse, dicens Apostolo: „Salvos nos fecit per Lavacrum regenerationis, & renovationis Spiritus sancti. Dominus, ait: Uste est, cui non solus gloria Iesum fortis, sed etiam omnium renascientium fides in ipsa Regeneratione compatitur. Dum enim renascentur diabolus, & creditus Deo, dum in novitatem a veritate transire, dum terreni hominis imago depinxit, & calefie forma suscipitur; quadam species mortis, & quadam regenerationis intervenit, ut suscepimus a Christo, Christumque suscipiens, non idem sit post Lavacrum, qui ante Baptismum fuit, sed corpus regeneratus fuit aero Crucifixi. Hoc autem novitas, & regeneratio spiritus potius est in iustitia, & sanctitate veritatis, ut loquuntur Apostoli ad Ephesios 4. id est, in vera coram Deo iustitia, & sanctitate, per quam Christianum induimus, eique conformamus, ac similes efficiimus, per quam Christianum induimus, eique conformamus, ac similes efficiimus, per quam in filios Dei, & heredes Regni caelorum adserimur, & adoptamur. Unde Apostolus ad Gal. 3. 26. scribit: Omnes filii Dei sunt per fidem, quae est in Christo Iesu. Quicunque enim in Christo baptizari est, Christum indutus. Et ad Rom. 8. 16. 17. Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei. Si autem filii, & heredes: heredes quidem Dei, coheredes autem Christi.

Ad Tit. 3.

Rom. 8.

Utrum per idem Lavacrum omni profusa modo jam nos fecerit salvos: Respondebo, Non ita est. Item quippe idem dicit Apostolus: „Sicut enim salvi facti sumus, spes autem, quae videtur, non est ipsa: Quod enim videtur, quid sperat? Sicutem quod non videtur, spes ramus, per patientiam, expectamus. Salus vero hominis in baptismate facta est, quod dimidum est, quod peccatum a parentibus traxit, vel quicquid etiam proprie ante Baptismum peccavit. Salus vero hominis tanta esse poteris, ut peccare omnino non possit?

Documentum ad merum informationem.

Christianus vigilare, & pugnare debet, ut contra tentaciones post Baptismum ingredi, & ad iustitiam gratia Christi, & pie confidere. Nam uenient tentaciones post Baptismum inquietantes, & ad iustitiam gratia Christi, & pie confidere.

Quamvis autem in nobis maneat concupiscentia post Baptismum superest, plurimae tentationes ingruunt inter hujus vita inferni, Christianus tamen animus desponente non debet, sed vigilare, & fortiter pugnare, de divinitate gratiae adiutorio pro confidens. Qui enim nos de Egypto liberavit, qui peccata nostra velut hostes insequentes in baptismate meriti, extoxit, aderit in vita quamvis difficultate, & periculis. Quid ergo (inquit S. Aug.) putas defensionem tuu auxiliare in vita tua, qui te eritis de uestimentis habuisse liberavit? Tantus intrispedit transi, in trepidis ambula, obediens est: Noli amarecire Moysi illi, eni typum ille portabat in his obedientia. Fato, non defuit hostes. Sicut enim non defuerit, qui sequentur fugientes, ita non defuerit, qui impudente ambulantes. Propterea, Christiani figura nostra fuerunt: Interius in te non sit, quod contriverit Moyses: Noli esse aqua amara, quem posse Mare Rubrum non potius ille populus bilere. Erat enim & ibi tentatio. Et tamen ista quando evanescit, quando amaricat populus, obdinemus eis Christianum, qui pro illi testetur, quoniam pro illis sanguinem fuderit: & mitescent, tamquam nobis lignum in aquam mittentibus. Plano hominem adversantem iterum tuu Amalek habebis. Tunc iuraverat Moyses, eum extendebat manus: & ubi deponebat manus, convalefebat Amalek: ubi extendebat manus, defiebat Amalek. Ertu manus extensa sine, deficiat Amalek. Et frater Christi: dicunt hares Dei, coheres Christi: fera folum dicitur sanctus, innocens, immaculatus, non suum, sed fratrem suum, & huius ituris impedit: Ego vigil, & sobrius in orationibus, in operibus bonis, non tamen prater Christianum, quia extensis illa manus Christi Crux fuit. In illa ex-

tenditur Apollonus, cum dicit, Mundus mihi crucifixus est: Gal. 6. 14. & ego mundo. Ergo deficiat Amalec, vincatur, & non impetrat transiit Populi Dei. Si dimittis manus a bono operi, a Cruce Christi, prevalebit Amalec. Tameu noli omnimodo, aut continuo se fortore putare, aut penitus desperando deficere. Alternatio enim illa deficiens, & fortitudinis in manus ferri Dei Mosis, fortis alternatio tua fuisse: aliquando enim in tentacionibus deficiens, sed non succubens. Deponens illa paululum manus, non omnino rueret. Sidicebam, mons eius pes meus, ecce misericordia tua: De Baptismi Psal. 93. 8. Domine, adjuvabit me. Noli ergo timere: Adei in itinere De Baptismi est. Axiom: 3 contra duas Epistolam Petri, ad Bonifacium, & c. Baptismus ablitus quidem peccata omnia... sed non postea infirmariem, cui regeneratus resistit, quando bonum agnum luctat; & confessus autem, quando sicut homo in aliquo delito praesupponatur, qui deponet manus, aliquando erigebat; tamen istius est Amalec. Rebellar potius, superare non potuit. Verba sunt S. Aug. Serm. 23. alias 27. inter Homilias quinquaginta.

PROPOSITIO IV.

Alter effectus Baptismi est regeneratio, seu renovatio, per Gratiam sanctificantem, virtutum infusarum, ac donorum comitatu instruam.

R Emissione peccatorum, ponaturcum in futuro seculo ipsi debitan, qua sit, ut a potestate teneterrum baptizati eripiantur, sequitur effectus alter, quo transforuantur in Regnum Christi, & adoptionis filiorum Dei, ex vita exteriori hereditatem. Est autem regeneratio, & renovatio, & renovatio, & sanctificatio in Scriptura Sacra vocatur, de qua Apostolus ad Tit. 3. Salvus nos fecit per Lavacrum regenerationis, & renovationis Spiritus sancti. Et 2. ad Cor. 6. Sed abitis epis, sed sanctificatis epis, sed iustificatis epis. De quo Christus in Evangelio: Nisi John. 8. quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest intrare in Regnum Dei. Tum regenerationis hujus ex secunde nativitate rationem expones: Quid natum est, inquit, ex corne, caro est: quod natum est ex spiritu, spiritus est. Non mireris, quia dixi tibi: Operet vos nafsi deinceps. Quibus verbis docet Christus, Quemadmodum ex fanguinis, & voluntate carnis, & voluntate vires, id est, ex concepcione carnali, nascuntur homines carnaliter, ut ipsi sit nisi carnales sint; ita ex spir. sancto per aquam homines renati spiritaliter, ut ipsi sit renatae spirituales sint. Hic igitur effectus regenerationis simul, & renovationis vocatur: quis baptismi virtus in novam viam a priori, quam in veritate peccati agebat plane diversam, homo primum mutatur, & quadammodo dignatur, juxta illud quod scribit S. Petrus Epist. 1. cap. 2. Sicut modo geniti infantes, rationabile sine dol lac concupiscit. Unde S. Leo Serm. 63. qui est 14. de Pastore. Domini, ait: Uste est, cui non solus gloria Iesum fortis, sed etiam omnium renascientium fides in ipsa Regeneratione compatitur. Dum enim renascentur diabolus, & credimus Deo, dum in novitatem a veritate transire, dum terreni hominis imago depinxit, & calefie forma suscipitur; quadam species mortis, & quadam regenerationis intervenit, ut suscepimus a Christo, Christumque suscipiens, non idem sit post Lavacrum, qui ante Baptismum fuit, sed corpus regeneratus fuit aero Crucifixi. Hoc autem novitas, & regeneratio spiritus potius est in iustitia, & sanctitate veritatis, ut loquuntur Apostoli ad Ephesios 4. id est, in vera coram Deo iustitia, & sanctitate, per quam Christianum induimus, eique conformamus, ac similes efficiimus, per quam in filios Dei, & heredes Regni celorum adserimur, & adoptamur. Unde Apostolus ad Gal. 3. 26. scribit: Omnes filii Dei sunt per fidem, quae est in Christo Iesu. Quicunque enim in Christo baptizari est, Christum indutus.

De Sacramento Baptismi.

hensione per acceptam, illius meritum est adepius. Neque enim suditem juli di sunt Harenci, qui nos a iustitia, qua Deus, sive Chelum, sicut julus est, extrinsecus dumtaxt nobis imputata, seu Rom. 1. per fidem apprehensa, justos dici volunt, quorum error a Sacra Synodo Tridentina damnatus est Canone 10. Sess. 6. si quis dixerit, homines sine Christi iustitia, per quam non meruit, iustificari, aut per eam ipsam formaliter iustos esse. Denique iustitia Dei, & Christi nos iustos est, immo Dei dominus est, SS. Patres perspicue, & constanter docuerunt, praefectum S. Aug. Lib. De Spiritu & Litera, cap. 9. explicans illa verba Apostoli (Ad Rom. 10.) Iustitia Dei manifestata est. Sic enim habet: Non dixit, Iustitia ho- minis, vel iustitia propria voluntatis: sed iustitia Dei, non qua Deus iustus est, sed qua induit hominem cum iustificat impium . . . Lez quidem, hoc ipsi quod subvenit, & minato. De Baptismi neminem iustificando, fatus indicat dono Dei Christi. Subdit Apostolus: Iustitia autem Dei per fidem Iesu Christi; hoc est per fidem, quod credit in Christum. Sicut autem (inquit S. Augustinus) ita fides Christi dicitur non est, quia credit Christus: sic illa iustitia Dei non qua iustus est Deus. Cirum quod enim nofrum est, sed iustus Dei, & Christi dicitur, quod ejus iustitia largitatem datur. Idem cap. 11. ejusdem libri, explicans hanc Apostoli verba ad Rom. 1. 14. Iustitia enim Dei in revelatori exinde in fidem, &c. ait: Hec est iustitia Dei, qua in Testamento Veteri velata, in Novo velata: que ideo iustitia Dei dicitur, quod imperando ex iustis facit, fides Domini est salus, quia salvos facit. Ex cap. 18. explicans haec verba 2. ad Cor. 5. Ut nos simus iusti Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi infest: Pugnat itaque cum ipsa ratione, si quis dicat, iustitia Dei, vel Christi, quia nobis non inest, causam esse formalem iustificationis nostrae. Neque minus pugnat cum Scriptura Sacra, que iustitiam nostram esse doctet gratiam Dei nobis gratis donata, & infusam, quia nova creatura, quia lux in Domino, qui divina confortes natura facta sumus: & caritatem in cordibus nostris a Sp. sancto in nobis inhabitantibus diffundit; 2. Corinth. 5. Si qua ergo in Christo nostra creatura. Ad Gal. 6. 16 Christo Iesu neque Circumstancia aliquid volet, neque preputiat, sed nova creatura. Ad Ephesios 5. Eratis aliquando tenebrae, nunc autem lux in Domino: Ad Tit. 3. Secundum salutem mihi recordari facilius non fecerit Lavacrum regenerationis, & renovationis spiritus, & nos simus iusti Dei, non qua ipsi est, sed quod nos ab eo facti. Et c. 31. Unde ergo ista dilectionis, iustitiae, caritatis, per quam fides operatur, nisi unde illam fides ipsi impetravit? Neque enim est in nobis, quantum uicem sit in nobis, nisi diffundendus in cordibus nostris per Sp. sanctum, qui datus est nobis. Caritas quippe Dei dicitur est diffundi in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti. Idem cap. 11. Unde ergo ista dilectionis, & caritatis, in cordibus nostris, non quoniam ipsi diligunt, sed quod nos dilectores suos: sicut iustitia Dei, & salutem nostrum: ut iustitia etiatis & efficacius & Dominus salutis, quia nos salvos facit: & fides suae Christi, quia nos fideles facit. Hec est iustitia Dei, quam non solum decpet Legis preceptum, verum etiam dat per Spiritus donum. Idem Enarr. in Psal. 30. explicans illa verba, In tua iustitia erue me, ait: Et enim iustitia Dei, qua & nostra sit, cum donum iustitiae Dei in ipso, ait: Hec est illa iustitia Dei, non qua ipsi iustus est, sed quod nos ab eo facti

